

BARN & UNG TORS DAG

"JAGVILLINTEGÅ OCH LÄGG MIG-BOK" • MOA-LINA CROALL FRÅN VÄXJÖ

BILDERBOK FÖR PIGGA

SOVDAGS FÖR LYDIA

Text: Moa-Lina Croall

Bild: Klara Persson

Förlag: Alfabeta

BILDERBOK

ATT INTE VILJA gå och lägga sig är som en egen nisch i småbarnslitteraturen. Det välkända temat tänjer på gränserna och förmår förnya i text och bild i Sovdags för Lydia.

Författaren Moa-Lina Croall började sin författarbana redan som 15-åring. Hon fick Lilla Augustpriset år 2002, 20 år gammal.

2006 kom debutromanen Sen tar vi Berlin. Sedan dess har hon även varit nominerad till det stora Augustpriset och hunnit skriva flera ungdomsböcker.

Tillsammans med illus-

tratören Klara Persson har Croall skapat en både nyskapande och traditionell "jagvillinte gå och lägga mig-bok". Min far sa alltid att fantasifulle barn har svårt att somna och det kan nog Lydia skriva under på, inte är det någon idé att gå och lägga sig när man vet att man ändå inte kan somna:

"Så fort hon ligger i sängen och lampan är släckt får hon lust att göra en massa andra saker än att ligga där. Köra bilbana och hoppa i soffan och springa ifrån någon som jagar henne runt runt i rummen."

HELA SKEENDET i fantasin och kanske på riktigt illustreras med ett seriellt berättande i bild. Klara

Moa-Lina Croall.

FOTO: ULLA MONTAN

Persson arbetar på ett medvetet ytmässigt vis med täckande färger och en fulsnygg estetik. Det senare får nog sägas vara en generationsfråga vad det gäller den svenska, och nordiska, bilderboks-

konsten. Man värjer sig för det alltför gulliga och insmickrande och skapar tuffa bilder.

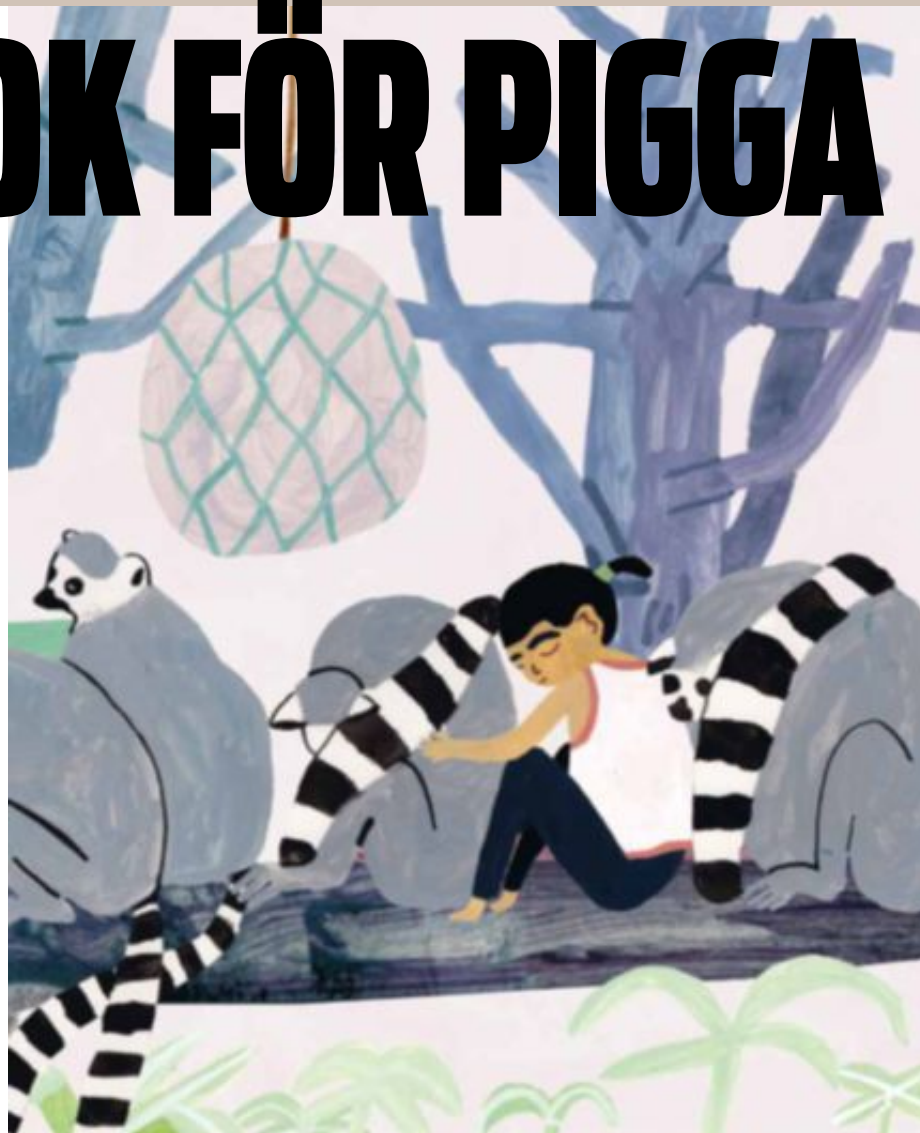

ILLUSTRATION: KLARA PERSSON

Lydia värjer sig mot regler för sovande och undrar vem som bestämt att människor måste sova i en säng, när hästar står upp och sover, fladdermöss hänger i knävecken upp och ner och somliga hundar vill sova invirade i en gardin. Varför inte testa att sova i badkarret? Två toleranta mam-

mor tycker att det är okej med Lydias nya badkarssäng som är fixad med hjälp av soffdynor med mera:

"Den ser mysig ut med de där höga vita kanterna runt omkring.

Hon lägger sig i badkarssängen och tittar på medan mammorna bors-tar tänderna.

–Jaha, säger Inez och sköljer av tandborsten. Sov så gott då Lydia. Nu släcker vi här.

–Mm, säger Lydia. God natt."

Blev det en god natt? Läs själva.

EVA WAHLSTRÖM

→ Läs också: Jag vill inte gå och lägga mig av Astrid Lindgren

ILLUSTRATION • LANDSTYPISKA TECKNINGAR

Beundransvärt planschverk

KARTOR

Text och bild: Daniel Mizielski och Aleksandra Mizielska

Förlag: Alfabeta

Översättning:

Gunnar Palmgren

FAKTA/FANTASI

SETT TILL ENSKILDHETER är världen plottig. Detaljerna myllrar och det sätter den mänskliga hjärnan i hårt arbete. Att se möns-

Här samsas delen med helheten på ett underbart lekfullt sätt. Det arbete Aleksandra Mizielska och Daniel Mizielski lagt ned för-tjänar beundran.

ter och sammanhang är en förutsättning för att vi ska kunna orientera oss i tillvaron.

Samtidigt är det trist när behovet av att abstrahera gör världen stel och stum. Detta kan ske när en vanlig atlas används, då

själva överblicken riskerar att bli en sorts reduktion.

Men det kan inte ske vid mötet med Kartor, ett mycket speciellt planschverk som översatts från polska. Här samsas delen med helheten på ett underbart lekfullt sätt. Det arbete Aleksandra Mizielska (född 1982) och Daniel Mizielski (född 1982) lagt ned för-tjänar beundran.

NÅGON VÄRLDSKARTA har de inte skapat men de behandlar drygt 100 av världens länder. Och kon-turerna ger en bekant och sanningsenlig bild av var gränserna går. Det är dock inte åt det hållet blicken riktar sig; den sugs i stället mot det inspirerande gyttret av krumelurer och

signifikativa småteckningar.

Syftet med bilderna är att helt enkelt illustrera vad som är typiskt för respektive nation. Ämnesvalet är rikt och skiftande. Exempel hämtas från växt-, djur- och kulturliv, även från historia, gastronomi och – egentligen vad som helst.

Följaktligen kan den som intresserar sig för Sverige se exempelvis vattentornet i Örebro, kyrkstugorna i Gammelstad, raukarna på Fårö, samt sill i Östersjön och isbrytare i Bottniska viken och – mycket därtill!

PETER GRÖNBORG

→ Läs också: Min första atlas av Deborah Chancellor och Anthony Lewis.

JORDENS ÖDE • SLUTSTRID

Grötigt innehåll

ENDGAME: KALLESEN

Författare: James Frey

Förlag: Bonnier Carlsen

Översättning: Jan Risheden

UNGDOMSBOK

JAMES FREY är kanske mest bekant för Tusen små bitar, en försäljnings-succé och skandal. Den nyöversatta boken Endgame: kallelsen är första delen i en trilogi, men också startskottet på en penningstinn Internettävling.

I boken kallas tolv ung-

ANDRA BOKEN

Lindells läsfest

EFTERLYSTA: HARRY HANSSON OCH JAG

Text och bild: Elin Lindell

Förlag: Alfabeta

KAPITELBOK

ILLUSTRATÖREN Elin Lindells första helt egna bok Iris Karlssons värsta sommar (2011) var en riktig läsfest. Tidigare i år utkom hon med Borttappat: Katt, kompis, kalsong. Nu är det dags för bok nummer två i serien om Jördis, Efterlysta: Harry Hansson och jag.

Nu umgås Jördis allt mer med Harry från klassen. De försöker göra sig av med Harrys pappas flickvän och spionerar på gatans surgubbar. Bland annat. Samtidigt får Jördis för sig att hennes föräldrar ska skiljas och lämna bort henne och lillebror. Men är det sant?

I ett nära samarbete mellan text och sprittande färgbilder framkallar Lindell en rad dramatiska situationer. Replikerna är fyllda av temperament och fördjupad karaktärerna i olika riktningar. Här finns en fin balans mellan humor och allvar, och problematiken är lätt att relatera till.

JONNA FRIES